

U osób, u których występują ruchy mimowolne, należy dążyć do ich zdefiniowania, co nie zawsze jest łatwe. W zespołach pozapiramidowych niekiedy różne rodzaje ruchów mimowolnych nakładają się na siebie (np. płasawica i atetozia, płasawica i dystonia). Najczęstsze **ruchy mimowolne** zostały scharakteryzowane w tabeli 7.2.

Tabela 7.2.

Podział i charakterystyka ruchów mimowolnych

Rodzaj ruchu mimowolnego	Charakterystyka
Drżenie <ul style="list-style-type: none"> ■ Drżenie spoczynkowe ■ Drżenie posturalne ■ Drżenie kinetyczne 	Rytmiczne, regularne ruchy oscylujące. Drżenie charakteryzują dwie zmienne: amplituda i częstotliwość <ul style="list-style-type: none"> ■ Występuje, gdy kończyna znajduje się w spoczynku, a zmniejsza się w ruchu ■ Występuje, gdy kończyna przyjmuje określoną pozycję ■ Utrzymuje się podczas trwania ruchów dowolnych „zamiarowych”, a jeśli nasila się przy zbliżaniu do celu, określane jest jako drżenie zamiarowe
Płasawica	Szybkie, nieregularne ruchy mimowolne nasilające się podczas czynności dowolnej i zaburzące jej przebieg. Mogą dotyczyć całych kończyn lub dominować w odcinkach dystalnych, mogą obejmować mięśnie mimiczne twarzy i języka, jak również mięśnie osiowe. Na ruchy płasawicze niekiedy nakładają się ruchy dystoniczne lub atetotyczne
Atetotoza	Powolne nieregularne ruchy palców, ale również całych odcinków kończyn prowadzące do dziwacznych ich ułożeń
Dystonia	Nałożenie na ruch dowolny równoczesnego skurczu agonistów i antagonistów mogące prowadzić do nieprawidłowych ustawień głowy, szyi, tułowia i kończyn. Różnią się pod względem lokalizacji, szybkości, amplitudy i siły. Mogą towarzyszyć określonym czynnościom. W porównaniu z płasawicą są zazwyczaj dłuższe, o skręcającym charakterze, i powtarzającym się wzorcu. Czasem występują dystoniczne postawy ciała
Hemibalizm	Gwałtowne ruchy kończyn o dużej amplitudzie, dość stałym wzorcu i charakterze wyrzucania, dotyczące połowy ciała
Mioklonie	Nierytmiczne, szybkie skurcze mięśni o charakterze ogniskowym, segmentalnym lub uogólnionym (mioklonie dodatnie) albo nagła, krótkotrwała utrata napięcia mięśniowego (mioklonie ujemne)
Tiki	Stereotypowe szybkie ruchy o powtarzającym się wzorcu (zob. podrozdz. 11.7)

Na zakończenie badania ocenia się **wszystkie rodzaje czucia**, a jeśli jest to konieczne – **funkcję zwieraczy** oraz **objawy oponowe**.